

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:
Egy évre 200; felévre 100; negyedévre 50 Lei
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felölsszerkesztő:
Dr. SÁNDORY MIHÁLY
Kiadó lapfajtájados:
MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2-3-ig.
Telefon: 14.

A tanácsválasztás margójára.

A most lezajlott városi tanácsválasztáson a gyergyószentmiklósi magyarság két listával vett részt. Hogy miért? annak okai ezek:

1. A Magyar Párt egyes vezetőtagjainak személyi ellentéte a párt ügyvezetését kritizálni mert tagokkal. Utóbbiak ugyanis minden személyi érdeket figyelmen kívül hagyó taglista összeállítását követelték a tanácsválasztásra.

2. A Magyar Párt kiscgazda tagjainak az a végleges elhatározása, hogy politikai listán nem vállal jelöltséget, másrészt azért is állít külön listát, hogy ellensúlyozza a román Nemzeti párt s még inkább a „kommunisták” névvel jelölt dolgozók listáinak győzelmi esélyeit.

Mult évben ugyanis, amikor a Magyar Párt egy listával ment a küzdelembe, a dolgozók a románok és a Magyar Párt néhány vezetőjének működésével elégedetlenek szavazataival megerősödve, hét tanácstagságot nyertek. A 80 százalékos kiscgazda többségű Gyergyószentmiklóson pedig igazságtalan az, hogy az elenyésző szervezett munkásság nyerjen a tanácsban a gazdákénál nagyobb számú képviselőt.

A szavazatok eredményeképpen a Magyar Párt hat, a kiscgazdák tizenkét képviselővel vesznek részt a város igazgatásában. A román Nemzeti párt és dolgozók listái nem érték el a törvényben előírt százalékot sem.

Teljesen felesleges ezek után, hogy a Magyar Párt listájára szavazott magyarpárti magyarok szidják a kiscgazdák listájára szavazott magyarpárti magyarokat. Minden vérségi vonatkozáson túl a közös gazdasági nyomorúság kell, hogy közös érdekeink védelmére egy emberré összekovácsoljon minket. Éppen ezért izléstelenség egymás fejéhez vágdosni a fájároló s hasonló jelzőket. Ugyanazon vérségű, ugyanegy kulturán feltáplált magyar más nem lehet, csak magyar.

Ugyanigy nem helytálló az a feltevés, hogy pártbontó minden magyar, aki a Magyar Párt működését kritizálni meri.

A Magyar Pártot, mint az összmagyarságot magában egyesítő erkölcsi testületet megbontani nem lehet.

Ellenben nemcsak joga, de kötelessége minden egyes magyarnak a párt bármely vezetője tevékenységét kritizálni akkor, ha ez a magyarságnak kárára van, illetve a párt belbékijének megbontására vezet.

Gyergyószentmiklós összmagyarságának legelső kötelessége ma, hogy a Magyar Párt kebelébe tartozó minden embere haladéktalanul nagygyűlésen jöjjön össze. A nagygyűlés tárgyszo-

rozatának egyedüli pontját az intézőbizottsági tisztújítás kell, hogy képezze.

Ez a kívánsága a magyarság többségének. Kívánsága továbbá e többségnek az is, hogy a Magyar Párt hívja vissza vezetőinek sorába azokat a köztestületben álló s vezetésre hivatott egyéneket, akiket a Magyar Pártban végzendő aktív munkálkodástól alaptalan és tisztán személyi érdekből történt támadások riasztottak el.

Ma minden magyarnak gazdasági értékeink roncsaival súlydező hajónkon a helye. A közös cél: megmeníteni, amit még meg lehet! Am azok, akik rossz kormányosoknak bizonyultak a multban, adják olyanok kezébe a kormányrudat, akik nagyobb sikerre kilátással ragadhatják azt meg. A közkatonasorban küzdés nem kevésbé tiszteletreméltó s igen sokszor a közre hasznosabb.

Szini Lajos.

A gyergyószentmiklósi tanácsválasztás.

f. hó 28-ikán ejtetett meg óriási felkészülések után.

Négy lista küzdött egymással: a Magyar Párt, Kiscgazda Párt, Nemzeti paraspárt és a szociális munkásságé.

Le lett adva összesen 1799 szavazat, ebből meg lett semmisítve 66 szavazat. Az érvényes szavazatokból kapott a Magyar Párt 428 szavazatot, 24%, a Kiscgazdapárt 745 szavazatot, 42%, a Dolgozók blokkja 220 szavazatot, 13%, a Román Párt 305 szavazatot, 17%.

E szeint kapott 12 mandátumot a Kiscgazdapárt és 6 mandátumot a Magyar Párt, míg a másik két párt nem érve el a törvény által előírt 20%-ot, kibukott.

A két nyertes pártból a következők kerültek be a tanácsba: Kiscgazdapártból: Sáska Andor, ifj. Réthy Balázs, Pácurariu János, ifj. Pongrácz Elek, Balla Vencel, Blénessy István, György F. József, Burján Péter, Réthy Ferenc rokkant, Demeter Ferenc, ifj. Biró Lajos és Hideg András.

A Magyar Pártból: dr. Benke Antal, dr. Ferenczy Balázs, Kolumbán Ferenc, Csibý János, Zárug Aladár és Szabó Vencel.

A tizenkettő és hat arány még vitás, amennyiben a Magyar Párt 24 százalékos arányával a Kiscgazdapárt 42 százalékaival szemben még egy tagságra tart igényt. Ugy értesülünk, hogy ilyen arányban van remény a békés megegyezésre. Ebben az esetben a Magyar Pártból még Vákár József örm. szert. plebános jutna be, amely körülmény csak emelné a városi tanács színvonalát.

A választás különben a legteljesebb rendben folyt le, kontestáció nem történt.

Dr. Ábrahám Ambrus székfoglaló értekezlete a Szt. István akadémián.

A budapesti nagy lapok hosszú hasábkon számolnak be a Szent István akadémia a napokban tartott üléséről, melynek egyetlen tárgya dr. Ábrahám Ambrus premontrei kanonok, egyetemi magántanár, adjunctus székfoglalója volt. A Magyarság pl. ezeket írja:

„Ábrahám Ambrus dr. Az állati szervezet őrei a környezetben címen hosszú évek óta a legnagyobb magyar zoológus, Méhely La-

jos dr. tanítványaként budapesti egyetem állattani intézetében végzett önálló, külföldön is nagyrabecsült összehasonlító szövettani vizsgálatai eredményeit ismertette. Sorra vette az állati szervezetnek a környezetben valóságos őreit, az egyes idegvégződéseket és érzékszerveket, melyek a külvilág felől érkező bármely ingert azonnal tudatják a szervezettel, hogy az azt vagy hasznára fordíthassa, vagy ellene megfelelően védekezhessen. A hosszú évek során a mikroszkóp mellett eltöltött nagy munka eredményei ismertelése után a következő szavakkal fejezte be az előadó a közönség tetszésével fogadott székfoglalóját: Nagyon jól tudom, hogy azoknak a nagy finomságoknak, amiket mi a laboratórium négy fala között előkutatunk abból a csodálatos szervezetségből, amely mindig csak örök rejtvénye marad a kutató emberi észnek, ma nincs talán praktikus jelentősége, de, aki életét a tudomány szentélyében, a laboratóriumban éli, annak lelki szükséglet és utóéleti gyönyörűség, ha pár szemmel is hozzájárulhat annak az utnak építéséhez, amely az élő szervezet vélt végleges megismeréséhez vezet. Amikor külső erőszakkal sikerült megrögzítenem egy mesterséges beavatkozással létrehozott élettani folyamatot s eltűnődöm a kutató és az ember szemeivel látottak fonséges voltán, mindig a zsoltárok szava jut az eszembe: Csodálatosak Uram a Te alkotásaid s lelkem megnyugszik, ha azok megismerésére törekszem.”

Tehetségét különben már a külföld is kelőképp méltányolja. Szeptember hóban például a 11. nemzetközi állattani kongresszuson Páduában tartott nagysikerű előadást és még hozzá három nyelven: latinul, németül és angolul.

Minket, csikiakat csak örömmel tölthet el, hogy a csiktusnádi székely fiu karrierje ily mérséken lendül a magasba.

Válasz Vasláb község előljáróságának.

Lapunk f. évi 42-ik számában megemlékeztünk arról a sajnálatos kilengésről, mely f. hó 15-én történt Vasláb községhezánál Tekerőpatak község kiküldöttével szemben.

Adatainkat közvetlenül a helyszínen szereztük be közvetlenül a helyszínen jelenlevőktől, s miután azt mindnyájan egybehangzóan adták elő, nem áll módunkban az illetők szavahihetőségében kételkedni s így az általunk közölteket mindenben fenntartjuk.

Vasláb község előljárósága ezen közleményünkre rektifikációt küldött be, melynek készségeggel adtunk helyet, nem akarva egyoldaluan mondani ítéletet a vasláhi lakosság erőszakos fellépése felett.

Vasláb község előljárósága nyilatkozatában tulajdonképpen maga is elismeri a megtörtént sajnálatos kilengést, azonban egész nyilatkozata tulajdonképpen fellépésének igazolása akar lenni.

Mi, hogy ez alkalommal is foglalkozunk ezzel a kérdéssel, épen azért tesszük, hogy felvilágosítsuk Vasláb község lakosságát azokról a beláthatatlan következményekről, amelyeket maguk után vonnak az ilyen s ehhez hasonló önbíráskodások. Mert tulajdonképpen itt ez történt.

Vasláb község előljárósága maga is elismeri, hogy Tekerőpatak község tulajdonát ké-

pezett, de Vaslábnek kisajátított Csikmagas nevű erdőt a Comitetul Agrar Tekerőpatak községnek végérvényesen visszaadta.

Elismerjük, hogy Vasláb községnek joga van fájlalni az egyideig használt, és most birtokából kikerült erdőség visszaadását; elismerjük, mert tudjuk, hogy Vasláb község lakossága a világháboruban épen úgy megtette a kötelességét, mint ezer és ezerszáma a többiek; azt is megengedjük, hogy talán kijárók közbenjöttével történt meg a visszaadás; azonban nem vitathatja el Vasláb község lakossága Tekerőpataktól azt a jogát, hogy neki is épen olyan joga van göresösen ragaszkodni a saját tulajdonához, mint Vasláb községnek, nem szabad továbbá elfelejtenie, hogy bármikor is jött létre az Agrar Comité határozata, az mégis csak bírósági döntés, amelyet mindenkinek végrehajtani és amelynek mindenki engedelmeskedni tartozik.

Vasláb község minden bizonnyal a békási lakosságnak laposi eljárását tartotta szem előtt, innen vett példát.

Gondolt-e azonban Vasláb község lakossága arra, hogy úgy a békási, mint az ő mostani esete csak lerombolása az emberek által az igazságszolgáltatásba vetett hitnek, amelyet még jobban megingat nyilatkozatának az a kitétele, mikor a kijárókról beszél, hogy: „Az eredmény nem is lehetett más ezek alapján, mint a Comitetul Agrar által hozott határozat”.

Nem gondolja Vasláb község előljárósága, hogy ez a kijelentése magába foglalja a Comitetul Agrar sajtó útján elkövetett megrágalmazásának minden kriteriumát?

Vasláb község előljárósága nyíltan beismeri azt is, hogy a község lakossága f. hó 15-dikén belépett az erdőbe.

Hát ez az. Ez az önbíráskodás, amely annál veszedelmesebb, mivel a legfelsőbb forum határozata után történt ez, mely rájuk nézve kedvezőtlen volt.

Vasláb községnek ez a vitája Tekerőpatak községgel a két község belügye. Ebbe beleszólni senkinek sincs jogában. Azonban a nagyközönséget érdekli az, hogyha minden perben a marasztalt fél önbíráskodásra vetemedik, mi lesz a jogszolgáltatással, a jogbiztonsággal, az egész jogszolgáltatásnak erkölcsi struktúrájával? Csodálkozni lehet-e ezek után, hogyha a sérelmet szenvedett felek végső igazukat nem

az ország határain belül, hanem kívül keresik?

Nincs tehát az a hatalom, mely az erőszakos önbíráskodást mentesíteni tudná, azért tehát Vasláb község lakosságának is be kell látnia, hogy erőszakos fellépésével veszedelmes talajra lépett, amely, különösen a mai puskaporos világban, könnyen végzetessé válható következményeket termelhet ki magából. Ez ellen pedig védekeznünk mindannyiunknak kötelessége.

Különbben ebben az ügyben Tekerőpatak község előljáróságától is érkezett be nyilatkozat, melyet jövő számunkban fogunk közölni.

Műsoros estély Ujfaluban.

„Oh drága szép muzsika, drága hang;
Ugy leng a szívemben, mint lágy harang.”
(Székely népdal.)

Amikor csendes Gyergyó vidéke a műkedvelő előadásoktól, talán a nehéz gazdasági helyzet miatt, akkor Ujfaluban feledhetetlen és dícséretre méltó szép műsoros estélyt rendezett az ujfalvi róm. kath. tantestület a Molnár Antal nagytermében.

Sok fáradozás után sikerült a derék és hivatását igazán átérző Szántó Ádám kántortanító urnak felállítani egy olyan vonószekert a művészetet kedvelő ujfalvi iparosokból, akiket bátran színpadra vihetett.

A megjelent néző és művészet iránt érdeklődő közönség nagy érdeklődéssel és tapsokkal várta a függöny felgördülését, amely szombaton este kilenc órakor meg is történt.

A lelkes szereplők közül Szántó Árpád tanárjelölt lépett fel a székely népdalbetétes megnyitó beszéddel, amelyben magasan szárnyaló szavakkal ismertette a magyar dalt és zenét, a székely népdal keletkezését, kifejlődését, azoknak nagy értékét és megőrzését az utókor számára.

Megható pillanatok voltak, amikor az iparos zenekar oly szépen kísérte Szántó Ádám kántortanító ur által énekelt Gyergyó vidékén született régi székely népdalokat:

Annyi bánat a szívemen,
Két rét hajlott az egeken;
Ha még egyet hajlott volna
Szívem ketté szakadt volna!

A muzsika elhallgat és az előadó a hallgató közönség képzeletét kiviszi a vadvirágos

rétre, a csalógánydalos erdőkre, a mezőn szántogató székely legényre, aki munka közben vigyan énekl:

Főlszantom a szebeni nagy utcát,
Vetek belé piros Pünkösdi rózsát.
Én is belé vetem magam palátnak,
Aki szeret, szakítson le magának!

Röviden csak ennyit említek meg a számos régi székely népdal közül. A megnyitó befejezi előadását, melyet percekig tartó taps követett. E szám célja a székely népdal és zene megkedveltetése volt. Ezután következett az iparos zenekar nyitánya, a torreadorok kardala Carmen című operából, amely egészen lebilincselte a nagyszámu művelt közönség figyelmét. Egy bohózatot, amelyről később lesz szó és a rövid szünetet követte Szántó Ádám és Szántó Árpád hegedű-duettje: Bériot op. 57, Duo I. (moderato).

A rákövetkező szép magyar nótákat ugyan csak Szántó Árpád énekelte zenekari kísérettel, akit a nézőközönség visszatapsolt a nagy tetszés közepette a kedves dalokért és kellemes hangjáért. A hatodik szám hegedű-szóló volt (a) Hubay: Cremonai hegedűs, b) Kéler: Magyar ábrándok) Szántó Árpád művészi előadásában.

Ugy a fentebb említett „A cég araja” című bohózatot, mint a végül előadott „Régi motoros” (Noti Miklóstól mindakettő) című bohózatban szerepelt személyek külön kiemelését érdemelnek: Szántó Árpád, Hozó Rózsika, Mánya Gyula, Szántó Piroška, Páll Ilonka, Koszorus József és Lázár Ignác, kik mindnyájan nagyon ügyesen, rátermettséggel, finom csiszoltsággal, nagy odaadással játszották meg szerepüket és mindvégig nevetésben tartották még az olyan egyéneket is, talán akik nem-igen szoktak nevetni.

A szépen és mondhatni művészi módon előadott szép számokat tapsokkal halmozta el a nézőközönség. Ezért bátran gratulálhatnak még azok is, akik nem voltak ott a fáradságot nem sajnáló tehetséges szereplőknek, főképpen Szántó Ádám kántortanító urnak. Ezen a egyszerű előadáson ott kellett volna lennie legalább minden meghívott székely magyarnak. Sajnos, máma nem nagyon kezdte érdekelné még olyan egyéneket is, akik meg sem érznek egy tetszés szerinti belépti díjat.

Az előadás erkölcsileg nagy sikert aratott.

A kettős fogadás.

Három éve, hogy hiteget. Igért eget, földet. Igért földi és mennyi boldogságot és most főnöke leányának igéri ugyanazokat. Nem hallgattam édesanyám szavára. Eleget mondotta: Ne higgy Bende Lacinak, mert vagyonodra pályázik és nála a szerelemtől szó sem lehet. Is merem minden fajtáját és tudom, hogy az önzés és a vagyonhajhászat náluk a fő minden dolgukban.

Utóvégre is egyedül való leány vagyok és elég vagyonom van. A rangkórság sem nagyon bánt. Hogy Bende László aljegyző és később aljárásbíró neje legyek, a történetek után nem kívánom. Van még annyi büszkesége Örlei Saroltának, hogy nem fogja mutatni a világnak, mintha bankódnék Bende Laci után.

— Szervusz! szervusz! Édes Saroltám! Min töprengesz? Talán nem ért valami kellemetlenség?

— Nem! Nem! Édesem! Szervusz! Foglalj helyet!

Örlei Sarolta: Azt mondtam, hogy nem ért kellemetlenség. De mégis, amint vesszük. Képzeld, Bende Laci Magyarai Gizellának kezdett udvarolni. Lassanként látogatásai elmaradtak. Amikor kérdőre vontam, azt válaszolta, hogy neki nagyon célszerű főnöke, Magyarai Gábor leányának udvarolni, mert előléptetése így sokkal hamarabb lesz.

Gondolod, kedvesem, hogy talán összevesztünk? Oh, nem! Még egy lsten veled szóra sem méltattam. Valamit akart hebegni. Ajtót mutattam neki és kitessékeltem.

Kovács Ilonka: Helyesen tetted. Nekem is kezdett volt udvarolni, de én hamar átláttam a szítán és rövidesen kiadtam az útját. Édes Saroltám! Te is egyedül való leány, én is egyedül való leány vagyok és annyi vagyonunk van, hogy mindketten gond nélkül megélhetünk.

Nem vagyunk kénytelenek a vagyonhajhász uracsoknak szerelmi levelezőkönyvekből betanult üres, tartalom nélküli fecsegését hallgatni.

Örlei Sarolta: Ugy van, kedvesem. Igazad van. Ha jól vesszük, mi válogathatunk a fiatal emberekben. Örvendjenek, ha választásunk alá esnek, mert mellettünk gond nélkül élhetnek.

*

Nem az én hibám, hogy nem születtem grófnak, vagy hercegnek. Arról sem tehetek, hogy gazdasági akadémiát végeztem és ez idő szerint gróf P... uradalmában gazdasági írnok vagyok. Teljes igazában még arról sem tehetek, hogy Nagy Gábornak kereszteltek, mert azzal a költséggel gróf Nyáry Gábornak is keresztelhetek volna.

Nagy baj a szegénység. Lépten-nyomon kádály az embernek minden dolgában. Gazdatiszt leszek nemsokára és mégis kevés és semmi vagyok az én Margitkám szép szemei előtt. Én nem igérek neki eget, földet, hanem igazi szerelmet és boldogságot. Mind nem elég. Kifogásolja származásomat. Kifogásolja nevemet. Kifogásolja állásomat.

Származásom és nevemet meg nem változtathatom. Idővel uradalmi igazgató leszek. Előtte az előmenetel. Addig azonban eltelik egypár év és az én Margitkám a várakozásba belevénül.

Margitkám atyja, Marosi Márton is gazda tisztsegen kezdte. Én nevémmel és származásommal nem vagyok alábbvaló, mint ő és állásban is idővel ott leszek, hol az öreg Marosi.

Az öreg Marosi vagyonára nem pályázom. Margitkát igaz szerelemből akarom elvenni. Neki származás név és rang kell. A két előbbi nem adhatom, az utóbbi majd később lesz meg, addig a házassággal elérkezem.

*

Örökös küzdelem a szegény ember élete. Mennyit nélkülöztem és kinlódttam, amíg a gimnáziumot elvégeztem. Az érettségi bizonyítvány itt van a kezemben. A jogra kellene menni, de még egy tisztességes ruhám, egy valamire való nagykabátom, sőt még egy tisztességes cipőm sincsen. Hát még ezeken kívül mi minden kellene? Egyévi önkéntesnek be vagyok sorozva.

A katonákhoz nem kell ruházat. Kiszolgálom az önkéntesi évet és azután meglátom, hogy mi leszek.

Szigeti Pál az önkéntesi évet kiszolgálta, a pénzügyi testületbe lépett. Fővigyázói, szemlési és biztosi vizsgákat letette. Nincsen szerencséje. Már évek óta pénzügyőri szemlélsz. Nyakra-főre pályázik pénzügyőri biztosi állásra de a biztosi állásokat majdnem mind katonatisztekkel tölti be. Nősülésre nem is számít, mert úgy gondolja, hogy amíg biztos nem lesz, addig egy leány vele szóba sem áll!

*

Örlei Sarolta: Édes Ilonkám! A multkori beszélgetésünk óta mi minden történt a világon. Egy pár léhűtő fiatalember úgy kezdett udvarolni, hogy alig tudtam tőlük szabadulni. Amint hallom, Bende Lacit Magyarai Gizella erősen megismerte és onnan kifelé áll már a szekere rudja.

Kovács Ilonka: Látod édesem! Én már sejtettem, hogy Bende Lacit más is megismeri és tudad rajta. Nálam is eleget alkalmatlankodnak a fiatal emberek, de elég egy pár órai társalgás arra, hogy lelkükbe lássak és lássam léhaságukat meg haszontalanságukat. Hamar tudadok rajtuk.

Örlei Sarolta: Édes Ilonkám! Egy igazán furesa gondolatom támadt. Hogy elmondhassam, szükségesnek látom előrebocsátani a következőket: Gazdagok vagyunk. A világ előtt úgy tűnünk fel, hogy a fiatal emberekben válogatunk. Ebből természetesen az fog bekövetkezni, hogy talán férjhez sem akarunk menni és senki sem fog nálunk mint kérő fellépni!

Hogy ezt elkerülhessük, tegyünk fogadást, hogy jövő tavasz ezen és ezen napján, ahhoz a fiatalemberhez megyünk férjhez, aki bejön hozzánk. Szóval mi kérjük meg az illető fiatalembert.

Kovács Ilonka: Helyesen gondoltad. Az igaz, hogy egy kissé furesa, de a kettős fogadásnak adjuk meg a formáját.

(Vége következik.)

Ferenczy Dénes.

amelyet késő hajnalig tartó tánemulatság követett.

A begyült pénzt a róm. kath. iskola könyvtárának fordították.

Ez alkalommal Ujfalú kitett magáért, csak a székegy gazdaemberek nem nagyon siettek a nemes célt támogatni.

Kilyénfalva.

Horváth István.

Hangok és sóhajok az éjben.

Motto: Te alszol ottan édes jó Anyám,

Kietlen gond között, sivar éjszakán,

Ha éltél sorát meghányom-vetem

Hej, azt a sirt be meg is könnyezem,

Be megkönnyezem.

Csend, hallga, pszt... minő siránkozás, minő zokogás? Mi sir az éjben? Valóság avagy álom? De nem álom. Zokog is, jajgat is, meg sikolt. Jaj Istenem! hisz ez harangszó.

Esti harangszó, az édes, a drága esti harangszó! De a hangja úgy elváltozott, a zugása úgy megváltozott. Minden ütése, mintha szívemre hullna s olyan mint a lelkek sóhaja.

Sir... zokog... riadót ver s olyan, mint a vészharang. Végig ömlik a haldokló, vonagló nagy természetesen.

S én zokogva reszketek.

Letérdelek.

A máskor sötét, csendes dombtetőn ezernyi fény reszket, kísértetiesen táncoló lángok, imádság, könny, panasz, sóhajok fájdalmas ütemei reszketnek.

Kicsiny sirok mellől.

A sirhantok öléből.

Titokzatos hangok.

S a harang, az esti kis harang bongva nyög.

Halottak napja! Halottak napja!

Most már tudom, hogy miért sir a harang oly gyászosan. Most már tudom, hogy miért reszketnek gyertyafények a csendes kis dombokon s miért hallszanak a haldokló természetben olyan gyászos hangok.

Mert halottak estéje van.

A halottak birodalmából, sötét, nyirkos sirokból jönnek az emlékezésre figyelmeztető kísérteties hangfoszlányok, panaszos sirások. S a mi fázó lelkünk kapcsolja a tulvilágról leadott hangokat... s a halottak birodalmában működik a nagy leadó állomás. Halljuk az üzeneteket... halljuk a szenvedő sóhajtozásokat.

S a szél... a hideg őszi szél

A kísértet fujja.

S velem együtt millió meg millió küzködő embertársam reszket, mert: „Porból vagyunk és porrá leszünk.” Az élet nagy taposó malmában örülten forog a nagy kerék. S mi kicsiny porsemek nem tudunk ellenállni a nagy kerék lendítő erejének, hanem...

Rohanunk, forgunk vele —

S a nagy semmibe bele.

A megbomlott világ mind a négy sarkán pokoli táncot járnak a bálvány körül, amelynek neve a pénz. Körültáncoljuk lobogó vérrel, piszkos karmokkal, bomlott ésszel s nem gondolunk — a hamura... a porra, amiből

Vagyunk és Leszünk.

Csak rohanunk, forgunk. Egyszer sirunk, máskor kacagunk. A dobra nagyokat ütünk. S magunkat vásárra visszük. Az egész nagy mindenség egy piac. Veszünk lelket féhéren, tisztán. Adunk becsületet.

Kurtán, furesán. S pereg a dob, forog a nagy malomkerék. Egyszer csak odajutunk... rohanunk.

Messze... messze. Bele a nagy semmibe.

Szétmálunk. Porrá, hamuvá leszünk.

Hiába szólt a kis harang, az édes, a drága estiharang: „Ember megállj!”

Van ki megáll. Van ki tovább megy. Pedig mindnyájunknak meg kellene állnunk, megtorpannunk csak egy napra, csak egy estére, egy órára. Csak egy „Miatyánkra,” avagy még annyira sem, csak egy fohászra.

Zokogásra... könnyre.

S boruljunk le a sirra. Szegény édesanyánk áldott sirhalmára. Hisz mindnyájan tudjuk, mit tesz az „árván” leborulni egy kis sirhalomra. Nincs ki szeressen, nincsen ki ápoljon, aki ölelgesen. Hívjuk édes szóval, meleg zokogással,

de csak az éjszaka... fekete éjszaka halk susogása a felelet rája.

Boruljunk le a sirra.

Szegény édesapánk, drága édesapánk kicsiny sirhalmára. Ott panaszzuk el, hogy nehéz az élet, fekete a kenyér, nincsen meleg házunk, nincsen meleg ruhánk. Szegény kicsi árvák! Édesapjuk kint van a fekete sirban. S ezért: Boruljunk le a sirra.

Özvegy a párjának, apa a fiának, anya leányának virágos sirjára. Mondjunk el felettük egy-egy Miatyánkot, hisz szerettük őket s most is közöttünk vannak.

Igaz, hogy a sir sok mindent elfed, bú, örömet — de ilyenkor, halottak estéjén visszajönnek mint, az édes álmok... a könnyes álmok.

Csak egy Miatyánkat... csak egy fohászt.

Emberek!

Ezt kívánja a hála. S azután — mehet, foroghat a kerék, paskolhat az áram.

De úgy is fognak kísérti behorpadt sirhalmok, s el nem mondott „Miatyánkok”.

(Ditró)

Ifj. Vadász József.

HIREK.

— Ezüst lakodalom. Vogel Jakab vármegyei főállatorvos mult héten ünnepelte házassága 25 éves évfordulóját. A köztisztelőben álló Vogel családnak ünnepében Isten áldását kérve osztoznak mi is.

— Orvosi hír. Dr. Csiky János értesíti vidéki betegeit, hogy november hó 1-től a délelőtti villamárám beszüntetése miatt minden nap — vasárnapokon is — csak délután egy órától van röntgenezés, diathermia, quarc és solluxlámpa-kezelés.

— Nem élhetek muzsikaszó nélkül. A Szociális Misszió társulat vezetősége november 8-án, szombaton este tartja idén egyetlen műsoros estjét Laurentzi színház-termében. Móricz Zsigmond rendkívül bájos vigjátékát adják elő műkedvelőin, ka „Nem élhetek muzsikaszó nélkül” címűt. A Misszió agilis vezetősége a nyomasztó gazdasági viszonyokra figyelemmel igen olcsó helyárakat szabott meg, hogy a minden szépeért rajongó s a jótékony célért áldozatot is hozó közönség minél nagyobb számban jöhessen el a műsoros estre.

— Dr. Pitner Árpád alispán személyesen elhozta az összes rokkantak özvegyek utazási könyvecskéit. A csikmegyei rokkantak mult vasárnapi gyűlésén panasz tárgyává tették az is, hogy a rokkantak-özvegyek kedvezményes utazási könyvecskéit Bukarestiben hónapok óta nem állítják ki. A gyűlésen jelenlévő dr. Pitner Árpád alispán a panaszt magáévá tette, hogy éppen bukaresti utazása alkalmával személyesen interveniálni fog a könyvecskéik ügyében. Dr. Pitner alispán közbenjárása teljes sikerrel járt és személyesen hozta haza az összes csikmegyei rokkantak vasuti igazolványait. Az alispán ur intézkedett már, hogy a könyvek megküldessenek az illetékes községi előjáróságoknak, ahol az illetékesek azokat átvehetik. Mi, akik ismerjük a könyvek kicserélése körüli nehézségeket és anomáliákat, a csikmegyei rokkantak és özvegyek nevében a legálásabb köszönettel tartozunk dr. Pitner alispán urnak ezen eredményes intervenciójáért.

— Nyolc kategóriába osztanak bennünket és három évre egyszerre vetik ki az adót. Nem hivatalos hírforrás szerint a pénzügyminiszteriumban egy bizottság tárgyalja az egyenesadó új törvénytervezetét, amely magáévá teszi a különböző kereskedelmi érdekeltségeknek kívánságát és abból az alapelvből indul ki, hogy az adózókat nyolc kategóriába sorolja és megállapítja a kategóriáknak legmagasabb adókulcsát. A legkisebb kategória 30.000 lejes jövedelemnél kezdődik és évi adója 1000 lej volna a legmagasabb kategória jövedelme évi 300 ezer lejtől 400 ezer lejjig terjed és annak adója 45000 lej. Az új törvénytervezet szerint az adót három évre előre vetnék ki.

II—III. elemi iskolai tankönyvek kaphatók Sándorynál.

— Magyar gazdaiifjak hazatérése Németországból. A magyar-német gazdaiifjusi cselekedéssel a tavasz folyamán Németországba ment magyar gazdaiifjak most érkeztek haza. A magyar csere gazdaiifjak hathónapos németországi tartózkodásukat tanulmányutal fejezték be és ennek során megtekintették Halle, Lipcse és Berlin nevezetességeit is.

— Az évi rendes katonai szemlékre vonatkozó plakátok megjelentek, melyek megjelölik azokat a napokat, amelyeken a gyergyói járás községeinek a szemlére jelentkezniük kell.

A jelentkezés napjai az egyes községekre a következők:

Gyergyószentmiklósiak nov. 1-étől 8-ig, ditróiak nov. 9-től 14-ig, remeteiek nov. 15-től 20-ig, gyergyóalfalviak nov. 21-től 24-ig, szárhagyiek nov. 25-től 27-ig, gyergyóujfalviak nov. 29-től dec. 1-ig, csomafalviak dec. 2-től 5-ig, tekerőpatakiak dec. 6-tól 9-ig, kilyénfalviak dec. 10. és 11-én, vaslábiak dec. 12. és 13-án.

Felhívjuk lakosságunk figyelmét ezekre a kötelező szemlékre azért, hogy a szemle napjain lehetőleg mindenki személyesen jelenjen meg annál is inkább, mivel a meg nem jelentek majd Csikszeredában kell, hogy pótlólag jelentkezzenek, mi nemcsak pénz, hanem idővesztést is jelent.

— A csikszeredai hadkiegészítő katonai összeírás munkálatai. A sorozási törvény rendelkezései szerint a csikszeredai hadkiegészítő parancsnokság 1930. november 5-től kezdődőleg és 1930. november 29-iki befejezéssel végzi Csikvármegye területén a 19, 20 és 21 évesek, vagyis az 1932—33—34 évfolyamok összeírását. Az összeíró bizottság a főszolgabírók székelyhelyén dolgozik a következő napokon: Gyergyószentmiklós város november 5—6 és a gyergyószentmiklói főszolgabírók területén levő községek november 7—13.

A fentiek szerint közölt összeírás napokon a bizottság előtt megjelenhetnek mindazok, akiknek bármilyen katonai ügyük van folyamatban, u. m.: felmentés, elhalasztás, időredukálás, törlés stb. A fenti korosztályokhoz tartozó fiatalok érdeklődjenek a beírásuk végett. Szülő vagy rohon is képviselheti a besorozandót. Az érdekeltek figyelmét felhívjuk a november 5—29-ig tartó katonai összeírásokra.

A legjobb magyar és német könyveket olvashatja, ha beiratkozik

Vajda Bözsi

Kölcsonkönyvtárába

(Str. Reg. Ferd. 14.)

Allandóan új könyvek. Kedvező feltételek.

— A ditrói sorozatos lopások. Multkori egyik számunkban megemlékeztünk arról, hogy a tél közeledtével különösen kezdenek elszaporodni a vagyon elleni deliktumok, így például Ditróban is, ahol idáig négy gazdától vitték el éjjel a lovak hámfelszerelését.

Azóta a károsult gazdák száma kilencere emelkedett, sőt legujabban a száradás végett kiterített fehérneműeket is ellopták egy székegy gazdától.

A sorozatos hámlapások azt igazolják, hogy rendszeres tolvajbanda működik, amely az elloptott hámlapokat minden valószínűség szerint a Regátban értékesíti.

**Legujabb
1930-as kiadásu**

**szesztörvény
román nyelven
kaphatók a**

Sándory könyvkereskedésben.

— **Lólopások.** Több éve, hogy a lovak párosával tűnnek el Vasláb, Ujfalu és Kilyénfalva határából, Udvarhelymegye községeiből pedig hámok. Két ember keresés közben össetalálkozik és elmondják egymásnak kárukat. A lókárosnak elmondja a hámkáros, hogy itt ilyen embernél, ilyen lovakat látott.

Mire szólt Szász: „Hiszen az csomafalvi Szilágyi, ki a Szentén koresmát tartott!” Szász rögtön elment és fel is hozta az ujfalvi őrsre, ahonnan az őrmester hamarosan szabadlábra helyezte. Közben Szilágyi el akart menekülni Focsaniba, de éppen Szász is azon a vonaton lévén bátyjával, kik ismét megfogták a madfalvi állomáson, honnan gyalog hozták a tekerőpataki őrsre. Utközben marószódát is vett be, de csak a száját égette össze, amely tanubizonyossága annak, hogy tényleg nagyhibásnak érezte magát.

Majd pedig kivitték a csikszeredai ügyész-séghez, amely vizsgálati fogság alá helyezte. Sajnos Szászra és a többi károsokra nézve, mert többre került a lókeresés, mint az elloptott és Regátban eladott lovak.

Szép volt azonban tőle, hogyha a csendőrség nem is nyomozta, ő két heti keresés után kinyomozta és a csendőrségnek másodszor is kezébe adta.

**Kis Biblia
Kis Katekizmus
elemi katekizmus
kapható Sándorynál.**

NYILTÉR.)*

Köszönetnyilvánítás.

A város demokratikusan gondolkozó magyar társadalmának minden rétegéből a tanács-választásokon elért siker elismeréseképpen hozam — érdemetlenül — érkező szerencsekivá-
natokat az igaz ügy kiharcolására fegyelmetten felvonult székely kisczarda-társadalom nevében és képviselőjében hálásan köszönöm s abból az elkövetkezendő munkára erőt merítek.

Dr. Makkay Domokos.

*) E rovat alatti közlőttekért a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

Szini Lajosné és Társa
férfi és női fehérnemű szalonja
Gheorgheni—Gyergyószentmiklós,
Fogarassy-u. 32. sz. alatt.

Elvállalja

férfi, női és gyermek fehérneműek, kelen-
gyék, ágyneműek stb. készítését a legju-
tányosabb árban.

Gánga (Keresztes utóda)
marosvásárhelyi kelmefestő és vegytisztító
gyár képviselője és gyűjtője.

A gyár felelősséggel vállalja:
gyapot, gyapjufonál, posztó, vászon, gyapjú
és selyemszövetek szintartó festését; férfi,
női és gyermekruhák festését és vegy-
tisztítását.

Krepp- és selyempapírok
minden színben,
virágdrótok legolcsóbban
a Sándory papírüzletben kaphatók.

Órák és ékszer
javít
szakszerűen és jutányos árban
STEIN
19 óras és ékszerész Járásbírószággal szemben.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget,
hogy Gyergyószentmiklóson, a Főtéren,
őzv. Lengyel Józsefné házában lévő

**hentes és
mészáros üzletet**

megnyitottam, ahol állandóan kaphatók
elsőrendű friss husok, tisztán kezelt disznó-
zsír, zsírnak való szalonna, virstli és min-
denféle füstöltárak.

Különösen felhívom az igen tisztelt közön-
ség szíves figyelmét az általam készített
ízletes hideg felvágottakra,
amelyeket a legolcsóbb árban árusítok.

Figyelmes kiszolgálás!

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri
tisztelettel:

Márton György,
hentes és mészáros

4-3

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű kö-
zönséget, hogy Gyergyószentmiklóson,
a Főtéren, Zárug Testvérek házában

cipész műhelyemet

november hó 1-én megnyitottam. El-
vállalok mindenféle szakmámba vágó
munkát. Finomabb és erősebb kiviteli
dolgozat, csizmákat és bármilyen javi-
tásokat, ugyszintén hó- és sárcipők ja-
vítását a mai viszonyoknak megfelelő
legjutányosabb áron vállalom.

A nagyérdemű közönség szíves támo-
gatását kérve, maradok

kiváló tisztelettel:

Blénessy Vencel.

**A marosvásárhelyi
70 ágyas modern szanatórium**

műtő és szülőszobákkal, Röntgen-, hydro- és elektro-
therapiával, kvarz és diathermiával, bacteriologiai és
chemiai laboratóriumokkal stb. berendezve, továbbá
hideg-, melegvízzel, központi fűtéssel, lifttel, rádióval
felszerelve

december h 16-án nyílt meg.

Felvez: Sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, bel-
deg-, bőr-, urológiai-, fül-, orr-, gége-, szemészeti és
gyermekgyógyászati betegeket.

22

SÁNDORY-NYOMDA
GYERGYÓSZENTMIKLÓS—GHEORGHENI.
JUDETUL CIUC.

Izléses nyomdai
és könyvkötészeti
munkák.

Dusan felszerelt
könyv és papirke-
reskedés.

Telefon: 14.

Papirkereskedésben nagy választék do-
bozos és mappás levélpapírokból, modern
levelezőlapokból, patent ceruzákból, emlék-
könyvekből, mindenféle irodai és iskolai fel-
szerelésekből, valamint üzleti könyvekből.

Levélpapírok, borítékok, memorandumok,
ügyvédi nyomtatványok, bái meghívók, árjegy-
zékek, étlapok, valamint mindenféle könyvköté-
szeti munkák legolcsóbb beszerzési forrása.

Ha biztos eredménnyel, olcsó ár mellett
akar hirdetni, úgy csakis a

„Gyergyói Ujság”

című hetilapban helyezze el hirdetését.